

ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าเป็นอีกทางเลือกหนึ่งเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร ผู้แปรรูปสินค้าเกษตร และเอกชน ให้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถนำไปประยุกต์ในการวางแผนการผลิต การตลาดและการส่งออก ซึ่งเกษตรกรสามารถนำข่าวสารข้อมูลมาวางแผนการเพาะปลูกได้อย่างเหมาะสม การศึกษาเรื่องนี้จึงมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาการทำงานของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยและต่างประเทศ โครงสร้างการผลิตข้าว การส่งออก สถานการณ์ราคาและศึกษาถึงราคาข้าวขาว 5% ก่อนและหลังมีตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า โดยวิธีการวิเคราะห์ในเชิงพรรณนาและเชิงปริมาณ เพื่ออธิบายถึงตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าในประเทศไทยและต่างประเทศโดยทำการศึกษาดลาชिकाโก ประเทศสหรัฐอเมริกา และทำการศึกษาการผลิต การส่งออก สถานการณ์ราคาข้าว รวมทั้งการใช้แบบจำลองสมการถดถอยเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดราคาข้าวขาว 5% รวมทั้งการใช้ Dummy Variable ทำการทดสอบผลของราคาข้าวขาว 5% ก่อนและหลังมีตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า

ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยเมื่อเทียบกับต่างประเทศยังมีข้อแตกต่างกันคือ ด้านการให้ข้อมูลข่าวสาร ความรู้เกี่ยวกับตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าทำให้ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์คือพ่อค้าคนกลาง แต่ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าชिकाโกได้รับประโยชน์คือ เกษตรกร พ่อค้าคนกลางและผู้ส่งออก ด้านการกำหนดราคาข้าวส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับโรงสีเพราะโรงสีจะทราบต้นทุนในการผลิตมากที่สุดก่อนที่จะรับซื้อข้าวจากเกษตรกร

ผลการศึกษาเชิงปริมาณพบว่าราคาข้าวเปลือกที่เกษตรกรขายได้ที่ไร่นา ปริมาณการผลิตข้าว ราคาประกันข้าวของรัฐบาล ราคาข้าวส่งออกที่ F.O.B. มีความสัมพันธ์กับราคาข้าวขาว 5% ณ ตลาดกรุงเทพฯ และเมื่อเทียบราคาข้าวขาว 5% ก่อนและหลังมีตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าไม่มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในประเทศไทยเพิ่งเริ่มซื้อขายในตลาดนี้เมื่อปี พ.ศ.2547

The commodity future exchange is one of the choices to help farmers, agricultural manufacturers, and private sector to know, understand and be able to apply the knowledge for production planning, marketing and exportation whereby the farmers can use the news and information to plan their cultivation properly. Therefore, the objectives of this research were to study the working process of The Agricultural Future Exchange of Thailand (AFET) and foreign commodity future exchange, the structure of rice production, exportation, price situation and the price of white rice 5% before and after the existence of the commodity future exchange. The study was conducted with descriptive and quantitative analysis to explain production of future commodity in Thailand and in the foreign market of Chicago, USA. Furthermore, it studied the production, the exportation, and the rice's price situation, including the use of regression analysis model to study factors that influenced the trading of white rice 5%, including the use of a dummy variable to test the results of white rice 5%'s price before and after the existence of commodity future exchange.

There were differences between The Agricultural Future Exchange of Thailand (AFET) and foreign market. In Thailand, news and information about the future market benefits middlemen while in Chicago, it benefitted farmers, middlemen and exporters. The thai rice millers were the ones who determined the price because of their knowledge of production cost before buying rice from farmers.

The results of the quantitative study showed that the price of paddy at rice field, the amount of rice production, the government guarantee price, and export price at F.O.B. were related to the price of white rice 5% at Bangkok market. In addition, comparing the price of white rice 5% before and after the existence of the future exchange, showed no statistically significant relationship, which may be because the Agricultural Future Exchange of Thailand had just begun trading white rice 5% in 2004.